

Çalışma hayatını kölelik düzenine çeviren, çalışma barışını dinamitleyen;

**EMEK DÜŞMANI AKP!...**

- Recep Tayyip Erdoğan faşizmi, Taksim’de **1 Mayıs**’ı kutlamak isteyen emekçilere eşi görülmemiş bir şiddet ve terör uygulayıp bayramı cehenneme çevirerek, gerçek yüzünü yani “**emek düşmanı**” olduğunu bir kez daha gösterdi.
- On yılı aşan iktidarı döneminde çalışma yaşamına yönelik düzenlemeleriyle adeta bir kölelik düzeni yaratmaya çalışan AKP döneminde emek kesimi “üvey evlat” muamelesi gördü.
- Küresel karteller ve palazlandığı yandaş sermaye grupları için örgütsüz bir çalışan kesimi ve “**ucuz işçilik cenneti**” yaratmaya çalışan AKP, örgütlenme ve grev hakkını yasal olmayan yollarla önlerken, emekçiye açlık düzeyinin altında asgari ücret, güvencesiz ve kuralsız çalışma, mezarda ve kıdem tazminatı olmayan bir emekliliği reva görüyor.
- 2002 yılında 3 milyona yaklaşan sendikalı işçi sayısı elden geçirilen yeni kayıtlara göre 2013 itibarıyla 1 milyon dolayına geriledi. OECD ülkelerinde yüzde 20’ye yaklaşan sendikalaşma oranı, resmi istatistiklere göre Türkiye’de yüzde 9.2. Ancak tüm ücretliler dikkate alındığında bu oran yüzde 6 dolayına geriliyor. Yani **Türkiye’de her 16 çalışandan sadece biri sendikalı.**
- 2002’de 358 bin olan taşeron işçi sayısı bugün 1.7 milyona ulaşmış durumda. Taşeron sistemi, güvencesiz, kuralsız çalışmanın, iş cinayetlerinin, sendikasılaştırmanın, yasaları ve hakları yok saymanın adıdır...
- 2002-2012 döneminde 735 bin 803 iş kazası yaşandı; 10 bin 804 işçi öldü, 14 bin 665 işçi sakat kaldı.
- AKP’nin gündemindeki yeni “**İstihdam Stratejisi**”; kölelik düzenini tamamlayacak radikal düzenlemeleri içeriyor. Esnek çalışanların oranını yüzde 3.6’dan yüzde 18.8’e yükseltmek istiyor. Esnek çalışma ise örgütsüzlük, taşeronlaşma, kıdem ve yıllık izin olmaması, düşük ücrete razı olma anlamını taşıyor. Buna göre Özel İstihdam Büroları (ÖİB) kurularak işçiler geçici olarak kiraya verilecek. Bu da sendikaların, toplu sözleşmelerin olmaması, kıdem tazminatının ortadan kalkması ve ücretlerin de asgariye inmesi anlamına geliyor. Yani sendika yok, toplu sözleşme yok.
- Başbakan Erdoğan, bir yandan küresel emperyalizmin kendisine verdiği “eşbaşkanlık” görevi doğrultusunda terör örgütüyle pazarlık masasına otururken, ekonomi, dış politika, çalışma yaşamı ve diğer alanlardaki politikalarıyla toplumsal barışı dinamitliyor. AKP’nin küresel emperyalizmin kendisine verdiği görevler çerçevesinde uyguladığı milli çıkarlara aykırı nitelikteki tüm politikaları gibi çalışma yaşamına yönelik uygulamaları da çalışma barışı ve toplum huzurunu bozacak nitelikte.
- Ülkenin bekası, milletin esenliği için, bu kökü dışarıda kadronun bir an önce iktidardan uzaklaşması gerekiyor!...

**1 Mayıs**’ı Taksim’de kutlamak isteyen kitleye karşı eşi görülmemiş bir şiddet ve terör uygulayan **Recep Tayyip Erdoğan faşizmi**, çalışanların bayramını cehenneme çevirdi. AKP’nin emrindeki güvenlik güçleri tüm İstanbul’da sıkıyönetim ilan ederken, kitleye aşırı orantısız güç kullandı; halka gaz bombası yağdırdı, İstanbul sokaklarını adeta savaş alanına dönüştürdü. Emek kesimine “üvey evlat” muamelesinin de ötesinde düşmanlığını on yıldır kararlılıkla sürdüren AKP iktidarı böylece gerçek yüzünü bir kez daha göstermiş oldu.

AKP, iktidarı döneminde yönelik düzenlemeleriyle adeta bir “**kölelik düzeni**” yaratmaya çalıştı. AKP, “**yabancılaştırma**” şeklinde uyguladığı özelleştirmelerin potansiyel müşterisi olan **küresel karteller** ve palazlandığı yandaş sermaye grupları için **örgütsüz bir çalışan kesimi** ve “**ucuz işçilik cenneti**” yaratmayı hedefledi. Örgütlenme ve grev hakkını yasal olmayan yollarla önlemekten çekinmeyen AKP, emekçiye açlık düzeyinin altında asgari ücret, güvencesiz ve kurlsız çalışma, mezarda ve kıdem tazminatsız bir emekliliği reva gördü.

AKP döneminde büyük ölçekli grevlerin önemli bir bölümü ertelendi. Grev dışı direniş ve eylemler ise bizzat Başbakan tarafından ağır ifadelerle eleştirildi. Kamu çalışanlarının grev hakkı tanınmadı, tersine grev yasaklarını genişletici bir tutum izlendi. AKP'nin devletin bütün alanlarında elde ettiği hakimiyet ve güç karşısında sendikal hareket ciddi bir kendine güvensizlik yaşamaya başladı. AKP'nin on yılında, çalışma ilişkilerine iktidar dayatmaları damgasını vurdu. Bu AKP hegemonyası karşısında sendikal hareket ortak hareket etme refleksini sağlayamadığı için sindi. Sendikalar, üyelerinin haklarını alabilme yönündeki temel görevlerini yerine getiremediği gibi sivil toplum kuruluşu olarak ülkenin önemli sorunlarına ilişkin görüş beyan etmeye bile korkar hale geldiler.

### **SENDİKAL HAYAT KOMADA...**

Devletin, işverenleri, sanayi ve ticaret odaları, oda ve derneklere üye olmayı zorunlu tuttuğu ülkede sendikalara üye olup örgütlenmek isteyen işçilere ise birçok engel çıkarılıyor. Sendikalı üye sayısı 3 milyon dolayında gözükiyordu ve sendikalaşma oranı neredeyse yüzde 60'ı buluyordu. Bu sayının fiktif ve yanıltıcı olduğu gerekçesiyle SGK kayıtlarına da bakarak sayının yeniden belirlenmesi yoluna gidildi. 6356 sayılı yasayla yapılan düzenleme kapsamında oluşturulan yeni istatistikler 26 Ocak 2013'te Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu düzenleme adeta sendikaları adeta biçti. Çok sayıda sendika yüzde 1 olan işkolu barajı altında kalırken, bazı sendikalar barajı kıl payı geçebildi. Toplam 92 sendikadan 43'ü işkolu barajını aşarken 49 sendika işkolu barajını aşamadı. 12 Eylül'ün ardından çıkarılan 2821 ve 2822 sayılı yasalar döneminde bile bu kadar çok sendika işkolu barajının altında kalmamıştı. Üç konfederasyona (Türk-İş, Hak-İş ve DİSK) üye 62 sendikadan 20'si barajı aşamadı. Türk-İş üyesi 33 sendikadan 30'u barajı aşarken, üç sendika (Orman-İş, Deri-İş ve TGS) barajı geçemedi. Hak-İş üyesi 14 sendikadan 8'i, DİSK üyesi 15 sendikadan ise sadece 4'ü barajı aşabildi. Bu arada Bakanlık taşeron işçilerin üyeliklerini kabul etmediği için, Dev Sağlık-İş'in on bin civarında üyesinin yok sayıldı.

### **Her 16 ücretliden sadece biri sendikal!**

Yeni istatistiklere göre Türkiye'de 10 milyon 881 bin 618 işçinin yaklaşık 1 milyonu sendikalı. Bunun da 600 bini kamu, yaklaşık 400 bini özel sektörde... Ocak 2013 istatistikleri sendikalaşma konusundaki vahim tabloyu ortaya koyuyor. Sadece kayıtlı işçiler dikkate alınarak yapılan hesaplamada yüzde 9.2 olan genel sendikalaşma oranı, bazı işkollarında yüzde 2-3'lere düşüyor.

Yüzde 9.2'lik sendikalaşma oranı uluslararası standartlara uygun olarak hesaplandığında ise daha da düşük çıkıyor. 15.7 milyon ücretli esas alınarak yapılan hesaplamada sendikalaşma oranı yüzde 6.4'e düşüyor. **Yani her 16 ücretliden sadece biri sendikal...**

Yeni düzenlemede işkolu barajı yüzde 1 olarak belirlenirken, gelen tepkiler üzerine bunun uygulaması 2014 başına ertelendi. Yeni sendikal istatistikler işkolu barajının sendikal haklar

için ciddi bir tehdit olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Bir kaç yıl içinde çok sayıda sendikanın yetkisiz kalması bekleniyor. Bazı işkollarında sendikal örgütlülük tümünden sona erebilir. Eğer 2018'e kadar bu sendikalar ciddi bir üye artışı sağlayamazsa 2016 ve 2018'de pek çok sendikanın yetki kaybetmesi gündeme gelecek.

**Ocak 2013 istatistikleri büyük çaplı bir sendikasızlaştırma tehlikesinin işareti niteliğinde...** Yüzde 1 barajı bile sendikaların birçoğunu yetkisiz bırakırken önümüzdeki yıllarda uygulanacak yüzde 3 barajı sendikaların ezici çoğunluğunu yetkisiz bırakması kaçınılmaz.

### **OECD'de en düşük sendikalaşma oranı Türkiye'de**

Sendikalaşma oranlarında dünya çapında bir gerileme yaşandığı bir gerçek. Ancak Türkiye'de yaşanan sendikasızlaşma OECD ortalamasının üç katından daha fazladır. Son on yılda, OECD ülkelerinde sendikalaşmada ortalama yüzde 11 oranında bir gerileme yaşanırken, Türkiye'de gerileme yüzde 40 dolayındadır. OECD'de yüzde 20'ye yaklaşan ortalama sendikalaşma düzeyine karşılık, Türkiye'deki oran gerçekte yüzde 6 dolayındadır.

Bu ürkütücü düşüşü sadece dünyadaki genel eğilimle açıklamak mümkün değil. Türkiye'de sendikasızlaştırmayı hızlandıran, bunu bir politika olarak bilinçli ve kararlı biçimde uygulayan bir yönetim işbaşındadır.

**İşkolu barajının kaldırılması zorunludur!..** AKP hükümeti sendikal barajlarda ısrar ederek sendikal hakları ihlal ediyor, kendi yandaş sendikalarını ve vesayet sendikacılığını yerleştirmenin zeminini hazırlıyor. **Bu yoğun sendikasızlaşmanın hedefi başka nasıl açıklanabilir?**

Sendikalaşma oranı (Ocak 2013)

İşkolu	(%)
İnşaat	2,3
Sağlık-Sosyal Hizmetler	2,5
Gazetecilik-Basın Yayın	3,6
Büro	4,3
Eğlence-Konaklama	4,4
Taşımacılık	5,7
Kağıt-Ağaç	6,5
Deniz-Gemi-Liman	6,9
Petro Kimya	7,5
Tekstil	8,6
Savunma-Güvenlik	12,2
Gıda	13,4
Metal	15,1
Çimento-Toprak-Cam	16,7
Maden	19,2
Enerji	19,8
Genel Hizmetler	20,5

Banka	22,8
İletişim	23,7
Tarım	28,0
<b>TOPLAM</b>	<b>9,2</b>

### **AKP döneminde sendikasılaştırma teknikleri**

Son yıllarda giderek artış gösteren sendikasılaştırmada başlıca yöntemler şöyle:

- ü Sendikaya üye olan işçileri işten çıkarmak ve yeni işçi olarak sendikanın yetkisini düşürmek
- ü Sendikalaşma faaliyetini önceden haber alıp engellemek için işçiler arasına muhbir yerleştirmek
- ü İşçilerin gittiği camilerde, imamaları devreye sokarak, sendikalaşmayı engellemek için vaaz verdimek
- ü Akrabalık, hemşerilik gibi ilişkileri kullanarak sendikalaşmanın işverene ihanet anlamına geldiğini öne sürerek işçileri baskı altında tutmak
- ü İşçiler arasındaki siyasî görüş, inanç, etnik köken ve benzeri ayrımları kışkırtarak işçileri birbirine düşürmek
- ü İşçileri sendikalaşmadan vazgeçirmek için işçilere maaş dışı maddî yardım ve ödeme teklif etmek
- ü İşe giriş sırasında işçilere “sendikaya üye olmayacağım” yazılı kağıt imzalatmak ya da işçilerden senet almak
- ü Kayıt dışı istihdama ve taşeronlaşmaya başvurarak işçilerin sendikalaşma ihtimalini tamamen ortadan kaldırmak
- ü Sendikalaşmaya öncülük eden işçilere ve sendikacılara, fiilî şiddet uygulama, silah çekme ve adam kaçırmak
- ü İşyerine noter getirerek ya da işçileri işyeri servisleriyle notere götürerek işçilerin sendikadan istifa etmesini sağlamak
- ü Sendikaya üye olan işçileri yıldırma için işçinin görev yerini değiştirmek, işçiye daha zor iş vermek
- ü Kasıtlı olarak işkolu ve yetki itirazı yaparak sendikalaşma sürecini uzatmak
- ü Kağıt üzerinde işyerinin adını değiştirerek veya işyerini kapatıp yeni bir işyeri açarak sendikanın yetki almasını engellemek
- ü İşçileri üye oldukları sendikadan istifa ettirip, işveren güdümlü sendikalara üye olmaya zorlamak
- ü Sendikalaşma sürecinde direnişe geçen işçilerin direnişini polis, jandarma aracılığıyla veya adam tutarak kırmak
- ü Sendikalaştığı için işten atılan ve işe iade davasını kazanan işçilere işbaşı yaptırmamak
- ü Sendikalaşan kadın işçilere kocaları ya da aileleri yoluyla sendikadan istifa etmeleri için baskı yapmak. Hamile veya çocuklu kadın işçileri sendikadan istifa etmeleri için zorla mesaiye bırakmak, çalışma saatlerini uzatmak
- ü Sendikalaşan kadın işçilere fiziksel veya sözlü cinsel tacizde bulunmak
- ü Sendikalaşan işçiler hakkında “kara listeler” oluşturarak bu işçilerin iş bulmasını engellemek.

### **AKP TAŞERON İŞÇİLİĞİ PATLATTI**

Çalışma yaşamında sendikasılaştırmayı yaygınlaştıran AKP, buna paralel biçimde taşeron işçi çalıştırma uygulamasını ise patlattı. Türkiye’de 1980’li yıllardan itibaren başlayan taşeron

işçi çalıştırma uygulaması, AKP döneminde tam bir patlama yaşadı. 2002’de 358 bin olan taşeron işçi sayısı bugün 2 milyona yaklaşmış durumda. Bununla da yetinmeyen hükümet, taşeronu asıl işleri de kapsar hale getirerek yaygınlaştırmak istiyor.

En son “**Taşeron müjde**” diye sunulan taslağın da müjde değil, hile ve kandırma olduğu kısa sürede anlaşıldı. Bakanlık teklifine göre, “işletmenin gereği” ve “işin gereği” olmasa da asıl işler taşeronla verilebilecek. Ayrıca, “teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektirme” koşulu da yasadaki çıkarılarak yerine “asıl işin teknoloji veya uzmanlık gerektiren bölümlerinin” başkaca bir koşul aranmaksızın alt işverene verilmesi uygulaması getiriliyor. Teknoloji veya uzmanlık gerektirmeyen asıl iş neredeyse yok gibi olduğu için, aslında her iş bu gerekçeyle alt işverene verilebilecek. Asıl işte taşeron çalıştırmanın önünde neredeyse hiçbir engel kalmayacak. Bu değişiklik ile Türkiye adeta bir taşeron cenneti haline gelecek ve taşeron uygulamasında patlama yaşanacak.

Görüldüğü gibi asıl müjde taşeron aracılığıyla çalıştırılan işçiye değil, taşeronla. Çalışma Bakanı, tüm milletin gözü önünde yalan söylüyor!...

Ayrıca, taşeron denetiminde iş müfettişlerinin yetkisi kaldırılıyor. Böylece yasa da yer alan “muavazaa” (hile) kavramı “kanuna aykırılık” olarak değiştirilerek, hileli taşeron suçu hafifletiliyor. AKP “Tüm işçilerin kıdem tazminatı sorunu çözülecek. Bireysel kıdem hesabı sistemine geçilecek ve tüm işçilerin kıdem tazminatı sorunu çözülecek” diyor. Taşeron işçilerin de yasal hakkı olan kıdem tazminatı bir lütuf olarak sunuluyor.

#### **Bir başka garabet: “Kıralık iş ilişkisi”....**

Bir başka garabet de, geçici iş ilişkisi adıyla getirilmek istenen “kıralık işçilik” uygulaması... “Geçici iş ilişkisi”, mevcut taşeron sisteminin daha pervasız ve esnek bir uygulamasını oluşturuyor. Bu uygulama ülkeyi tam bir taşeron cumhuriyetine dönüştürecek.

#### **AKP’nin tercihi vesayet sendikacılığı**

AKP’nin hedefi Türkiye’de geçmişte de örneklerine rastlanan vesayet sendikacılığını öne çıkarmak. Bu **simbiyotik** sendikacılığın en çarpıcı örneği AKP döneminde kamu görevlileri sendikaları alanında yaşandı. Memur sendikalarına üye olan çalışanların sendika aidatlarının devlet tarafından ödenmesi uygulaması, sendikaların iç işlerine açık bir müdahale olarak ortada duruyor. 2005 yılında başlayan bu uygulama Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesine karşın “toplu sözleşme primi” adıyla devam ediyor. En çarpıcı gelişmeyi ise hükümete yakın bir memur konfederasyonunun üye sayısında yaşanan artış oluşturuyor. 2002-2013 döneminde “muhalif” olarak görülen konfederasyonlardan birinin üye sayısında yüzde 27’lik artış ve diğerininkinde yüzde 8.4’lük azalışa karşılık, hükümete yakınlığını her vesileyle gösteren bir diğer konfederasyonun üye sayısının yüzde 1.448 (14.4 kat) arttığı dikkati çekiyor.

Memur konfederasyonları üye sayısı (Bin kişi)

	2002	2013	Değ.(%)
Memur-Sen	42	650	1.447,6
Kamu-Sen	329	418	27,1
KESK	262	240	-8,4
TOPLAM	633	1308	106,6

## İŞ KAZALARINDA ÖLÜM “KADER” OLDU...

CHP'nin Türkiye'de iş güvenliği konusundaki soru önermesine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilen yanıtta göre Türkiye'de son 10 yılda yaşanan 735 bin 803 iş kazası oldu ve bu kazalarda 10 bin 804 işçi öldü.

Anılan dönemdeki iş kazalarında 14 bin 665 işçi de sakat kaldı. AKP hükümeti, iş kazalarını önlemek için etkili düzenlemelerle gerekli önlemleri almak yerine bu olayları “kader” olarak göstermeyi yeğliyor.

## “İSTİHDAM STRATEJİSİ” İLE KÖLELİK DÜZENİ TAMAMLANACAK...

AKP'nin, küresel kartellerin yatırım iştahını kabartmak amacıyla, zaten yeterince örgütlü olmayan işçileri daha da örgütsüz hale getirip, ekonomik ve sosyal haklarını daha da azaltmaya yönelik hazırladığı “istihdam stratejisi” hükümet tarafından iki de bir ısıtılıp masaya sürülerek, toplumun tepkisi ölçülüyor. AKP, birçok alanda olduğu gibi bu düzenlemeyi de “alıştıra alıştıra” yöntemiyle uygulamaya koymaya hazırlanıyor. Ancak, sosyal taraflardan görüş almak bir yana gizlenen bu çerçevenin içeriği aşağı yukarı belli.

Bakanlar Kurulu'nda bekleyen ve yakında yeniden gündeme getirilmesi beklenen paketin ana hatları şöyle:

### Çalışma esnekleşecek

Hükümet, esnek çalışanların oranını yüzde 3.6'dan yüzde 18.8'e yükseltmek istiyor. **Esnek çalışmada** işçiye, bir işten bir işe geçerken aradaki zaman için para verilmiyor. Bu sistemde işçi, işverenin istediği zaman işe gitmek zorunda ama işveren çağırmadığı zaman, kendi bulduğu bir işe gitme hakkı yok. Esnek çalışma ise örgütsüzlük, taşeronlaşma, kıdem ve yıllık izin olmaması, düşük ücrete razı olma anlamını taşıyor.

### Özel İstihdam Büroları kurularak işçiler geçici olarak kiraya verilecek.

ÖB'lerin işçileri işyerlerine kiralaması demek, sendikaların, toplu sözleşmelerin olmaması, kıdem tazminatının ortadan kalkması ve ücretlerin de asgariye inmesi anlamına geliyor. Yani sendika yok, toplu sözleşme yok.

### Kıdem tazminatına yeni biçim telaşı

Çalışanların kıdem tazminatının kaldırılması isteniyor. İşsizlik sigortasının çıkarılmasından sonra işveren kesiminden bu yönde talepler daha da arttı. Ancak kıdem tazminatı zaten düşük ücretle çalışan, ücretlilerin geleceği için büyük önem taşıyor. Kaldırılması veya yerine fon gibi uygulamalar getirilmesi çalışanların mağduriyeti anlamına geliyor.

### AKP, toplumsal barışı dinamitliyor...

AKP'nin iktidarı boyunca emek kesiminin kazanılmış haklarına yönelik saldırıları, kendisine verilen küresel karteller için “**dikensiz gül bahçesi**” yaratma görevinin bir gereği...

AKP, bir yandan küresel emperyalizmin kendisine verdiği “eşbaşkanlık” görevi doğrultusunda terör örgütüyle “barış” masasına otururken, ekonomi, dış politika, çalışma yaşamı ve diğer alanlardaki politikalarıyla toplumsal barışı dinamitliyor.

AKP'nin küresel emperyalizmin kendisine verdiği görevler çerçevesinde uyguladığı milli çıkarlara aykırı nitelikteki tüm politikaları gibi çalışma yaşamına yönelik uygulamaları da çalışma barışı ve toplum huzurunu bozacak nitelikte.

CHP iktidarında bu uygulamaların hepsi kalkacak daha çok iş daha çok sosyal güvence ve daha adil bir paylaşımı yaşama geçireceğiz. CHP, bölgesel, sektörel ve sürdürülebilir kalkınmaya önem veren çevre dostu ekonomi ile büyümesinin rotasını güçlü sosyal devlet öncelikleri ile belirlemiş ekonominin mümkün olduğunu herkese gösterecektir.